

til hvem mine Ytringer henvedes, der søge at udjevne Forskjellen mellem de høiere og lavere Embedsgager. Er der noget virkelig Misforhold til Stede, naar man tager tilbørligt Hensyn til de forskellige Krav, som fra forskellige Embedsstillinger med fuld Berettigelse kunne stilles, da er der ikke Noget at indvende imod, at Misforholdet udjevnes, men er det derimod en almindelig Erfaring, ikke alene i vort Fædreland, men ogsaa i alle andre europæiske Stater, at der bør være et vist Forhold mellem de høiere og lavere Embeders Lønning, og dette Forhold ikke længere er til Stede her i Landet, saa er der saa meget mindre Grund til, hver Gang man taler om Embedslønningernes Forhøielse, at sige: „Med Undtagelse af de høiere“. Naar vi for Dvrigt tale om, at Embedsstanden i Almindelighed er høit lønnet her i Danmark, og det i Forbindelse dermed er blevet sagt, at Gaardmændene her i Landet i Almindelighed ikke have 800 Rd. i Indtægt, saa forholder dette sig ikke rigtigt (Kofod: So, naar han har spist). De ærede Medlemmer siger: „Naar Gaardmanden har spist, saa har han ikke 800 Rd.“ og det bringer mig til at omtale, at der er en Maade at opgjøre sine Indtægter paa, hvorefter Gaardmanden maaske kan siges ikke at have 800 Rd. i Indtægt. Man fører da ikke til Indtægt, hvad der fortæres hjemme, og regner kun som Indtægt det, der bliver tilbage som Overtid (Stemmer: Na!) De ærede Medlemmer siger: Na! men skjøndt de Herrer maaske personlig have mere Leilighed end jeg til at gjøre Erfaringer paa dette Omraade, vil jeg dog bemærke, at jeg i over 30 Aar har levet min meste Tid paa Landet og levet i et saa fortroligt Samliv med Gaardmænd, at jeg meget vel har set og kan bedømme, hvad en Gaardmand tager ind. Naar man medregner hans Bolig, Klæder, Udbrændsel, Fortæring til sig og sine Folk, Forøgelse af Eiendoms-værdi og Inventarier, fort sagt Alt, hvad den, der skal leve af faste Indtægter, skal betale, vil man komme meget, meget høiere op end til den nævnte Sum. Lader os nu en Gang gjøre Regnestykket fra Embedsmændens Standpunkt. Der er enkelte Embedsmænd, som, skjøndt det er en lidet fornøjelig Gjering, føve nysgjæstigt Regnskab over deres daglige Udgifter, og naar De ville gennemgaa et saadant Regnskab, vilde De finde, hvor forbausende Lidet der hos det overveiende Flertal af Embedsmændene bliver til hver enkelt Del af hans absolute Livsforbrødenheder, og hvad der bliver tilbage til de saakaldte Nydelser. Der har her ved tidligere Leiligheder været Tale om Gjenstande, som ikke burde belægges med Løb,

fordi de efter Nutidens Fordringer ere absolute Livsforbrødenheder, men jeg siger, at den langt overveiende Del af Embedsmændene ikke kan indlade sig paa at betragte slike Ting som Forbrødenheder. Jeg vil her minde om en offentlig bekendt Begivenhed, skjøndt den er saa ubyttelig, at jeg helst havde ladet den uomtalt. Den blev berettet i de offentlige Blade for et Aars Tid siden og vedrørte en dansk Embedsmænd, som man endog saa talte om burde gjøres til Gjenstand for offentlig Tiltale, fordi han ikke havde søgt Hjælp hos Fattigvæsenet til sin Kone og sine Børn, og dog var hans Gage af den Størrelse, at de Herrer ville paastaa, at en Gaardmand ikke har saa meget i Indtægt. De ville maaske dog deraf kunne se, hvor lidet en saadan Gage undertiden forslaar her i Kjøbenhavn i Sammenligning med, hvad de faae for de paastaede 800 Rigsdalers Indtægter paa Landet. Jeg nærer ikke nogen Lviol om, at den Side af Salen, til hvilken jeg for Diebliffet nærmest henvender mig, nærer en lige saa varm og hjertelig Medfølelse med menneskelige Savn og menneskelig Trang i Embedsstanden som i enhver anden Klasse, og det er min fulde Overbevisning, at naar de Herrer med egne Dine kunde iagttage, i hvilke Aar en stor Del af Embedsstanden — om ikke just den høiere Embedsstand, saa dog Middelklassen af den — lever, vilde Embedsstanden ikke have nogen varmere Fælsmand end de Herrer. — Jeg gjorde før en Bemærkning om, at man under Forhandlingen her ikke kunde væрге sig mod det Indtryk, at den foreliggende Sag betragtedes fra politiske Standpunkter, der efter min Opfattelse ikke vare berettigede eller rigtige. Denne Ytring skal jeg tillade mig nærmere at begrunde. Det er ved flere Leiligheder her i Salen antydet, at Embedsstandens overveiende Flertal stod i fjendtligt Forhold til vor politiske Udvikling i de senere Aar; det er udtalt her i Salen, og denne Mening maa altsaa vel have sine Tilhængere, men det er min Overbevisning, at de tage feil. Embedsmændene har sine politiske Rettigheder som enhver anden Statsborger, og man kan naturligvis finde Exempler paa, at en Embedsmænd med lidenskabelig Interesse benytter den ham tilkommende politiske Ret, nogle i konservativ, andre i frisindet Retning, men det langt overveiende Flertal af Embedsmændene er efter min Overbevisning uden nogen stærk politisk Farve; de passe deres Embedsgjering, nogle deltagende maaske i Valgene, andre deltagende ikke i dem, og overhovedet holde de sig for største Delen saa temmelig udenfor de politiske Kampe. Det forekommer mig derfor, at, hvis